

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tal-25 ta' Settembru, 2003

Appell Kriminali Numru. 131/2003

**Il-Pulizija
(Spettur M. Bonello)**

Vs

Publius Said

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli matul ix-xahar t'April, 2003 naqas li jottempora ruhu mad-digriet tas-Sekond'Awla numru 1031/99 datat 12.8.99 billi naqas li jaghti lil martu Josephine Said is-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata f'kuntratt, bhala manteniment għaliha fi zmien hmistax il-jum minn dak il-jum li fih skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt ikollu jhallas dik is-somma.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-27 ta' Gunju 2003, li biha wara li rat I-Artikolu 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta sabet lill-imputat hati w ikkundannatu ghal sitt (6) tijiem detenzjoni.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu ppresentat fl-4 ta' Lulju 2003, li bih talab lil din il-Qorti joghgobha tilqa dan I-appell u tannulla, thassar u tirrevoka s-sentenza appellata w konsegwentement tilliberah minn kull imputazzjoni w piena; u f'kaz illi dan I-appell ma jintlaqax, tirriforma s-sentenza appellata fil-parti tal-piena, billi tigi mposta piena aktar gusta ghall-kaz odjern.

Rat illi I-aggravji tal-appellanti fil-qosor jikkonsistu fis-segwenti u cioe' : 1. li fl-ewwel lok ic-citazzjoni ppresentata mill-Pulizija qatt ma setghet tirrizulta ghaliex is-Sekond' Awla kienet iffissat retta alimentarja ta' L:M75 ghall-martu u ghall-minuri Nicola Said komplexivament ; 2. Illi dak id-Digriet kellu jkollu effett biss sakemm il-minuri tibqa' fil-fatt minuri ; 3. Illi I-akkuza kif dedotta qatt ma setghet tigi pruvata lanqas fil-kamp civili ahseb u ara fil-kamp kriminali meta I-prova rikiesta trid twassal sal-grad tal-konvinciment morali u 4. li fi kwalunkwe kaz , tenut kont tal-punti legali involuti u li jidher li għadhom ma gew qatt decizi , I-piena inflitta hija fic-cirkostanzi eccessiva .

Fliet I-atti kollha processwali ;

Rat illi fis-seduta tal-lum, gie konfermat illi I-appellant qed jimxi mall-verbal registrat fis-seduta tat-3 ta' Lulju, 2003, fil-kawzi I-ohra kollha analogi li kienu umbagħad gew decizi fid-9 ta' Lulju, 2003 u li bih il-Prosekuzzjoni w d-difiza kienu qablu li I-minorenni Nicola Said kienet saret maggorenni fis-26 t' April, 2002 u li sa dak in-nhar kien għad ma hemmx digriet ta' xi Qorti ohra li jvarja d-Digriet originali tas-Sekond' Awla tat-12 t' Awwissu, 1999 imsemmi fic-citazzjoni u li bih I-appellant iddikjara li hu kien għamel rikors fit-28 ta' Gunju, 2002 quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili li quddiemha huma pendent i-PROCEDURI tas-separazzjoni , fejn talab varjazzjoni tad-Digriet tas-Sekond' Awla izda bla ebda ezitu favorevoli sal-lum u rat ukoll il-kopji tal-atti gudizzjarji li jsostnu din I-

Kopja Informali ta' Sentenza

allegazzjoni li gew esebiti bi qbil bejn il-Prosekuzzjoni w-difiza kif ukoll li bih il-partie civile iddikjarat illi hi sa dak in-nhar ma pprezentat l-ebda rikors biex titlob il-varjazzjoni tad-digriet originali u mall-verbal ulterjuri li bih , wara l-intervent ta' din il-Qorti w bil-ko-operazzjoni shiha tal-Avukat Difensur, l-appellant, bla pregudizzju ghal dak l-appell u ghall-appelli l-ohra kollha , kien offra lil martu b' effett mill-ghada hlas ta' LM50 fil-gimgha bla pregudizzju ghall-kwistjoni ta' kemm hi għandha tiehu manteniment ghall-periodu kollu mis-26 t' April, 2002 sa' dak in-nhar u li bih obbliga ruhu li jħallas kull ma kellu jħallas sas-26 t' April, 2002, bir-rata ta' Lm75 fil-gimgha. Kif ukoll impenja ruhu, li permezz ta' l-Avukat tieghu Dottor Pierre Lofaro li sal-ghada jeftettwa l-pagament tal-arretrati kollha bla pregudizzju dovuti sa dak in-nhar liema hlas kellu jsir fl-edifċċju tal-Qorti fil-11 a.m. fit-tieni sular u liema hlas kellu jkun akkompanjat minn prospett li juri kif gew mahduma l-arretrati w b'dana li sal-ghada fl-12.00 a.m. jipprezenta nota fejn jiddikjara li l-hlas gie effettwat u b'kopja tar-ricevuta li tkun tatu l-partie civili bla pregudizzju w kopja tal-prospett li juri kif sar il-hlas.

Rat is-sentenzi tagħha fl-istess ismijiet tad-9 ta' Lulju, 2003 li ttrattaw mertu identiku ;

Rat id-dikjarazzjoni ta' mart l-appellant li illum tinsab sodisfatta bil-hlas li irceviet skond il-verbal fuq imsemmi ;

Semghet it-trattazzjoni fil-kors tal-istess seduta;

Ikkonsidrat ;

Li dwar il-fatti tal-kaz irrizulta li l-konjugi Said li jinsabu fi proceduri ta' separazzjoni , għandhom tifla minuri Nicola Said li saret maggorenni fit-28 ta' April, 2002. Illi peress li d-Digriet tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili, tat-12 t' Awwissu, 1999 – kuntrarjament għal dak li jsir is-soltu – ma kienx jispecifika kemm mis-somma tal-alimenti provizorji akkordati minnha kien għall-bzonniżiet ta' mart l-appellant u kemm għal dawk tal-minuri , nqalghet vertenza dwar kemm allura kellu jibqa' jħallas manteniment l-appellant una volta li bintu ma baqghetx

Kopja Informali ta' Sentenza

minuri . Minhabba f'hekk u minhabba f' xi pika ohra dwar xi kontijiet domestici, l-appellant issospenda kull hlas kwalsiasi ta' alimenti lil martu w din kellha tirrikorri biex titlob l-assistenza socjali . Saru numru ta' kawzi quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) tista' tghid ghal kull xahar jew hmistax il-jum tal-inadempjenza allegata tal-appellant sal-lum u din il-kawza hija biss wahda minnhom .

Konkomitantement ma dawn il-kawzi kriminali , l-appellant ghamel rikors biex jikseb varjazzjoni tad-digriet tas-Sekond' Awla fuq imsemmi , izda l-affarijiet ikkomplikaw ruhom u anki nonostante li sar rikors iehor fl-istess sens, sal-lum id-Digriet originali tas-Sekond' Awla baqa' invarjat.

Illi kien biss fl-4 ta' Lulju, 2003, wara l-intervent ta' din il-Qorti fuq imsemmi, li l-appellant hallas lill martu bla pregudizzju somma li ukoll giet accettata bla pregudizzju ta' LM2455 biex tagħmel tajjeb għal kull arretrati mhux biss ghall-periodu imsemmi fic-citazzjoni f' din il-kawza b'rata ta' LM50 fil-gimgha, izda ukoll biex tagħmel tajjeb ghall-periodi msemmija f'kawzi ohra li kienu ser jigu decizi dakħinhar u effettivament sal-4 ta' Lulju, 2003.

Illi dwar l-aggravju li l-appellant ma kienx għadu marbut bid-Digriet originali tas-Sekond' Awla wara li bintu saret maggiorenni , din il-Qorti terga tħenni dak li diga' gie ritenut minnha diversament preseduta w kif ukoll kif preseduta (ara Appell Kriminali : "il-Pulizija vs. Jacqueline Zammit" [15.5.03] w cioe' li l-ordnijiet tal-Qrati jridu jigu osservati skrupolozament u mingħajr tfettieq u kavillar zejjed , inkella facilment f'kawzi bhal dawn , fejn ikun hemm element qawwi ta' pika bejn il-mizzewgin dwar kull haga possibbli w immaginabbli , din il-Qorti tigi ridotta f' Qorti ta' appell mid-digrieti tal-Qrati Civili . Ir-rimedju ta' min ikun ihossu aggravat b' xi digriet tal-Qrati Civili kemm dwar alimenti kif ukoll dwar access mhux li jiehu l-ligi b'idejh , imma li jirrikorri lill-istess Qorti li tkun emanat id-digriet jew ordni relattiv u jitlob revoka, varjazzjoni jew agġustament tieghu biex jittieħed kont ta' xi kambjament fis-sitwazzjoni .

Fil-kaz in ezami jidher li l-appellant hass li martu ma kellhiex aktar dritt li tkompli tippercepixxi s-somma ta' LM75 fil-gimgha bhala manteniment stante li bintu fil-frattemp kienet saret maggjorenni . Izda ghalkemm veru rrikorra - ghalkemm mhux mall-ewwel - quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili biex jitlob li d-Digriet tas-Sekond' Awla jigi varjat , xorta wahda qabad u ha l-ligi b'idejh w ma hallas xejn aktar .

Illi din il-Qorti diversament preseduta fis-sentenza fl-ismijiet "Il-Pulizija vs. Raymond Cutajar " (2.9.1999) kienet irriteniet testwalment hekk :-

....."Din il-Qorti wara li rat is-sentenzi (Pol. vs. Lawrence Cutajar - 10.3.1995 u Pul. vs. Carmelo Farrrugia 23.1.98) u wara li rat l-argumenti kollha mijuba mill-appellant fir-

rikors tieghu hi tal-fehma li ma tistax taqbel mall-appellant . Ordni ghall-hlas ta' manteniment kontenut f'Digriet moghti mis-Sekond' Awla jibqa' validu ghall-fini w effetti kollha tal-art.

338(z) kemm il-darba ma jkunx irrizulta li dak id-Digriet gie espressament revokat jew altrimenti mibdul mill-istess Sekond' Awla u salv il-prova tar-rikonciltrazzjoni jew ta' dikjarazzjoni ta' Qorti ohra kompetenti li dak id-Digriet jew dak l-ordni kien null . "

"Ghall-finijiet tal-imsemmi art. 338(z) hu bizzej jed li l-Prosekuzzjoni tipprova :-

1. li nghata ordni minn Qorti ghall-hlas ta' manteniment (billi ggib kopja legali tad-Digriet bhal ma sar f'dan il-kaz , jew kieku si tratta ta' ordni kontenut f'sentenza , kopja legali tas- sentenza relattiva.)

2. li dak il-manteniment ma thallasx fi zmien hmistax (15) il-jum minn dak il-jum li fih skond l-ordni , kellha tithallas is-somma ."

Ikun jispetta umbagħad lill-akkuzat li jipprova , jekk irid, u fuq bazi ta' probabbilita' li dak

l-ordni kien gie revokat jew mibdul jew dikjarat null mill-Qorti kompetenti jew li kienet saret rikonciltrazzjoni ."

Dik il-Qorti ghamlet ukoll riferenza ghal sentenza ohra tagħha diversament preseduta fil-kawza “Il-Pulizija vs. Mario Mallia” (8.5.1998) fejn ukoll gie ritenu :-

“....ghal finijiet ta’ kawza penali meta l-imputazzjoni tipotizza r-reat kontravenzjonali fil-

paragrafu (z) tal-Artikolu 338 tal-Kap.9 , hu rrilevanti meta giet intavolata l-kawza ta’

separazzjoni jew jekk intalbitx o meno proroga tad-digriet originali ; galadarba l-ordni

kontenut f’ dak id-Digriet ma kienx gie espressament revokat jew altrimenti mibdul

mill-istess Sekond’ Awla jew mill-Prim’ Awla (u salv il-prova ta’ rikoncijazzjoni jew ta’

dikjarazzjoni ta’ Qorti ohra kompetenti li dak id-digriet jew dak l-ordni kien null) l-ordni

ghall-hlas tal-manteniment jibqa’ validu ghall-finijiet u effetti kollha tal-artikolu 338(z) tal-

Kodici Kriminali - ara f’dan is-sens “Il-Pulizija vs. Lawrence Cilia (App. Krim. 10/3/95 ,

u Il-Pulizija v. Carmelo Farrugia, App. Krim. 23.1.1998. Ghalhekk dan l-aggravju

qed jigi respint.”

Illi kif irriteniet din il-Qorti fl-Appell Kriminali “Il-Pulizija vs, Alfred Camilleri” [18.9.2002] fejn ghamlet riferenza għal-sentenza ohra ta’ din l-Onorabbi Qorti diversament preseduta , (Appell Krim. Pul. vs. Anthony Saliba; 15.7.1998), fejn ikun hemm kambjament fic-cirkostanzi bhal l-kaz ta’ persuna li tisfa’ bla xogħol, dan ma jiskuzahiem mill-obbligu tagħha li twettaq id-Digriet tas-Sekond’ Awla tal-Qorti Civili, obbligu sancit bir-reat ta’ natura kontravenzjonali li tahtu hu akkuzat l-appellant . Ir-rimedju li għandu u li kellu l-appellant kien li jadixxi tempestivament u fi zmien utili lill-Qorti Civili kompetenti biex din , wara li tiehu konjizzjoni tal-provi , tipprovdi billi se mai timmodifika l-ordni dwar il-manteniment . U biss wara li jottjeni tali modifika , li jkun jista’ jħallas inqas jekk ikun il-kaz. Sakemm dan isir , jibqa’ marbut bl-obbligu tal-hlas skond l-ewwel Digriet .

Kopja Informali ta' Sentenza

Fid-dawl ta' din il-gurisprudenza u bl-istess mod din il-Qorti ma tistax tikkondona l-kondotta unilaterali tal-appellant meta ddecieda li ma jhallas xejn aktar u ghalhekk hi tal-fehma li l-appellant kien instab hati gustament mill-Ewwel Qorti tal-kontravvenzjoni dedotta kontra tieghu .

Mill-banda l-ohra pero' ghall-fini tal-aggravju dwar il piena, din il-Qorti ma tistax tinjora li l-appellant kellu kull dritt jitlob mill-Qorti Civili kompetenti revizjoni tal-ammont minnu pagabbli lill-martu wara li bintu saret minorenni kif ukoll il-fatt li hu ilu li ghamel din it-talba sa minn Gunju, 2002 u li s'issa ghal ragunijiet li din il-Qorti ma għandhiex ghalfejn tidhol fihom , din it-talba għad ma gietx milqugha . Hekk ukoll ghall-fini tal-piena din il-Qorti ma tistax tinjora l-fatt li l-appellant wettaq ir-rakkmandazzjoni tagħha li jħallas lil martu ammont sostanzjali ,bla pregudizzju, kalkolat fuq retta alimentarja settimanali ta' LM50 b'mod li gie hekk aggornat f'dawn il-pagamenti mhux biss ghall-periodu imsemmi fic-citazzjoni izda sal-prezent.

Illi din il-Qorti hija tal-fehma li l-ghan ewljeni tal-legislatur meta ntroduca din il-kontravvenzjoni xi ftit tas-snin ilu kien li jgib pressjoni fuq persuni li jkunu riluttanti li jħallsu manteniment iid-dipendenti tagħhom biex effettivament iħallsu w mhux biss li jippunixxi ghall-ksur tal-ordnijiet tal-Qrati , li kif intqal għandhom dejjem jigu obduti w osservati skrupolozament. F'dan il-kaz dan il-ghan issa ntlahaq bil-pagament tal-ammont sostanzjali fuq imsemmi għas-sodisfazzjon shih ta' mart l-appellant w għalhekk din il-Qorti thoss li in vista ta' dan l-izvilupp tant pozittiv u li intlahaq biss fl-istadju tal-appell , hemm lok għal temperament fil-piena .

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qed tilqa' l-appell limitatament kif ser jintqal u cioe' billi tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonferma in kwantu sabet lill-appellant hati tal-kontravvenzjoni dedotta kontra tieghu w billi tirrevokaha in kwantu kkundannat għall-sitt ijiem detenzjoni u, minnflok, tikkundannah għall-ammenda ta' ghaxar liri Maltin (LM10).

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----